

KVALITETSDEKLARATION

Avfall, förpackningar

Ämnesområde

Miljö

Statistikområde

Avfall

Produktkod

MI0307

Referenstid

2020

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall.....	9
2.2.5 Bearbetning	10
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet	10
3.1 Framställningstid	10
3.2 Frekvens	10
3.3 Punktlighet	10
4 Tillgänglighet och tydlighet	10
4.1 Tillgång till statistiken	10
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sam användbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	14
Allmänna uppgifter	14
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	14
C Bevarande och gallring	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	14

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att sammanställa förpackningsstatistik och därmed den årliga uppföljningen av producentansvaret för förpackningar, samt att tillgodose Sveriges internationella rapporteringar på avfallsområdet. Uppgifterna avser att täcka statistikbehoven för nationell uppföljning av producentansvaret för förpackningar och rapportering till EU enligt förpackningsdirektivet.

Naturvårdsverket är statistikansvarig myndighet för den nationella avfallsstatistiken i Sverige¹. Denna kvalitetsdeklaration har sammanställts av SMED² på uppdrag av Naturvårdsverket.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens användare är i första hand Naturvårdsverket. Naturvårdsverket ska bland annat förse regeringen med underlag för nationell uppföljning av producentansvaret för förpackningar såsom det specificeras i förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, samt för internationell rapportering enligt EU-direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall.

Producentansvaret för förpackningar innebär i praktiken att producenter, det vill säga aktörer som för in en förpackad vara eller en förpackning till Sverige, tillverkar en förpackning eller fyller en förpackning i Sverige, ansvarar för att förpackningsavfall samlas in och materialåtervinns i enlighet med de nationella och EU-gemensamma målen. Producenterna är också skyldiga att rapportera in uppgifter till Naturvårdsverket för uppföljning av de nationella målen och mål gemensamma inom EU. Regler om uppgiftsskyldigheten regleras även i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:8) om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall.

Till följd av ändringar i förpackningsdirektivet ställs det nya och högre krav inom producentansvaret för förpackningar i Sverige från och med referensår 2020. Ändringarna har implementerats i förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar och i Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldigheter att lämna uppgifter och förpackningar och förpackningsavfall (NFS 2020:8).

För att följa upp i vilken utsträckning producentansvaret fungerar behövs statistik över förpackningar satta på marknaden samt över insamling och återvinning av förpackningsavfall.

¹ Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket

² SMED utgör en förkortning för Svenska MiljöEmissionsData, som är ett samarbete mellan IVL, SCB, SLU och SMHI.

Övriga användare av statistiken är bland annat forskare, massmedia, konsulter och intresserad allmänhet.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken belyser total tillförd mängd förpackningar på den svenska marknaden under 2020. Statistiken redovisas efter förpackningsslag. Dessutom redovisas hur stor mängd av dessa förpackningar som under samma period samlas in i Sverige för att materialåtervinnas.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är i vid mening alla förpackningar som genereras av producenter i Sverige. Vem som är en producent och vad som är en förpackning definieras i förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar.

Målpopulationen i denna undersökning är förpackningar som sätts på marknaden av producenter enligt ovannämnda förordning. Majoriteten av producenterna anses vara anslutna till ett så kallat materialbolag. Med materialbolag menas, i denna undersökning, bolag där flera producenter gått samman för att uppfylla sitt producentansvar genom att inrätta och driva insamlingssystem för förpackningar. Observationsobjekten utgörs till övervägande del av materialbolag, som i sin tur sammanställer uppgifter om målobjekten dvs. förpackningar. Producenter som uppfyller sitt producentansvar utan att vara anslutna till ett materialbolag ska rapportera in motsvarande uppgifter direkt till Naturvårdsverket. Dessa aktörer utgör också observationsobjekt. Se vidare i avsnitt 2.2.2 *Ramtäckning* för diskussion om täckning.

I okänd omfattning förekommer det att förpackningar som är satta på en utländsk marknad förs in i Sverige av privatpersoner, samt omvänt, att förpackningar som är satta på den svenska marknaden förs ut ur Sverige av privatpersoner. Denna privatimport och privatexport av förpackningar hanteras inom förpackningsstatistiken på följande sätt: Privatexporterade (svenska) förpackningar som samlas in för materialåtervinning i utlandet räknas inte med i den svenska statistiken. Privatimporterade (utländska) förpackningar som samlas in för materialåtervinning i Sverige ska inte räknas in i statistiken över materialåtervunna mängder.

För samtliga förpackningsslag, utom pantburkar av aluminium och PET-flaskor med pant, är det dock i praktiken svårt att i statistiken särskilja materialåtervinning av privatimporterade förpackningar från materialåtervinning av förpackningar som är satta på den svenska marknaden. Detta medför ett mätfel som beskrivs mer i avsnitt 2.2.3 *Mätning*.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna sammanfaller med intressevariablerna. De huvudsakliga målvariablerna är:

- Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag
- Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag
- Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag

Observationsvariablerna:

- Total mängd förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag
- Total mängd återanvändbara förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningsavfall som uppstod och hanteras inom Sverige, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningsavfall som uppstod inom, men som återvanns utanför Sverige, per förpackningsslag
- Total mängd förpackningsavfall som uppstod utanför, men som återvanns i Sverige, per förpackningsslag

Målvariabeln "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag" härleds genom addition av observationsvariablerna "Total mängd förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag" och "Total mängd återanvändbara förpackningar som släpptes ut på den svenska marknaden för första gången, per förpackningsslag".

Målvariabeln "Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag" härleds genom addition av observationsvariablerna "Total mängd förpackningsavfall som uppstod och hanteras inom Sverige, per förpackningsslag" och "Total mängd förpackningsavfall som uppstod inom, men som återvanns utanför Sverige, per förpackningsslag".

Vidare tillämpas i denna rapportering den definition av begreppet materialåtervinning som fastställs av EU. Från referensår 2020 har nya beräkningpunkter för materialåtervinning införts. Beräkningpunkterna finns i bilaga II i EU kommissionens genomförandebeslut (2019/665) om ändring av beslut 2005/270/EG om fastställande av tabellformat för databssystemet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (94/62/EG) om förpackningar och förpackningsavfall.

Målvariabeln "Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag" härleds genom att dividera målvariabeln "Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag" med "Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag".

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas i följande mått:

- Total tillförd mängd förpackning per förpackningsslag, redovisas i ton (tillförd mängd i ton)
- Total mängd materialåtervunnen förpackningsavfall per förpackningsslag, redovisas i ton (materialåtervunnen mängd i ton)
- Materialåtervinningsgrad per förpackningsslag, redovisas i procent (materialåtervinningsgrad i procent)

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas uppdelat på förpackningsslag. Exempel på förpackningsslag är glasförpackningar, träförpackningar och pantburkar av aluminium.

De nationella materialåtervinningsmålen förändrades till 2020 vilket påverkar redovisningsgrupperna. Materialåtervinningsmålen för förpackningsslaget Plast exklusive PET försvinner från och med 2020 och ersätts av ett mål för Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Detsamma gäller för Metall, ej pantburkar som ersätts av Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Det medför att de tidigare förpackningsslagen stryks från och med 2020.

1.2.5 Referenstider

Referensperioden är kalenderåret 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en totalundersökning utan bortfall. Skattningsförfarandet består i att summera tillförd mängd och materialåtervunnen mängd per förpackningsslag. Materialåtervinningsgraden skattas som kvoten av dessa. Ingen justering görs för eventuella täckningsfel.

Tillförlitligheten för "materialåtervunnen mängd i ton" bedöms vara mycket god för PET-flaskor med pant och Pantburkar av aluminium, samt god för plast-, glas-, metall- och pappersförpackningar. För träförpackningar finns det problem med undertäckning.

Från och med referensår 2020 gäller nya beräkningspunkter för materialåtervinning av förpackningar. Det innebär att punkten för att rapportera materialåtervinning flyttas framåt för att bättre spegla den faktiska återvinningen av förpackningar till nya produkter. Information om respektive förpackningsslags beräkningspunkt finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall (NFS 2020:8)³. Den nya metoden innebär att tillförlitligheten för "materialåtervunnen mängd i ton" ökar.

Jämförelse med andra datakällor indikerar att "tillförd mängd i ton" (satt på den svenska marknaden) kan vara underskattad för alla förpackningsslag utom pantburkar av aluminium och PET-flaskor med pant, vilket i sin tur leder till överskattning av "materialåtervinningsgrad i procent".

För referensår 2020 användes för första gången en webbenkät istället för tidigare års pappersenkät. De nya kraven har inneburit att fler frågor behövde ställas till uppgiftslämnarna och då underlättar en webbenkät. Användandet av en webbenkät möjliggjorde också att information om variabler och kontroller av data kunde införas direkt i enkäten. Det bedöms minska risken för felrapportering på grund av att uppgiftslämnaren missuppfattat eller tolkat ett begrepp annorlunda. Mer information om mätningen finns under avsnitt 2.2.3.

Efter ordinarie publiceringstillfälle 2021 framkom det att det för en uppgiftslämnare var oklarheter kring hur den nya beräkningspunkten skulle tillämpas för förpackningsslaget "PET-flaskor med pant". Naturvårdsverket

³ [NFS 2020:8 Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/om-oss/forpackningsavfall)

har förtydligat för den berörda uppgiftslämnaren hur beräkningspunkten ska tillämpas i statistikrapporteringen, varpå uppgiftslämnaren inkommit med nya uppgifter för "materialåtervunnen mängd i ton". De nya uppgifterna för "materialåtervunnen mängd i ton" är 22 800 ton (tidigare 23 900 ton). Som en följd av de nya uppgifterna minskar även "materialåtervinning, procent" till 82 procent (tidigare 86 procent) för förpackningsslaget "PET-flaskor med pant". De nya uppgifterna från uppgiftslämnaren medförde att statistiken avseende "PET-flaskor med pant" samt "Plast, inklusive PET-flaskor med pant" reviderades. Publiceringen av den nya statistiken skedde 2022.

Statistiken redovisas utan osäkerhetsintervall.

2.2 Osäkerhetskällor

De främsta osäkerhetskällorna är ramtäckning, mätning och modellantaganden. Dessa beskrivs nedan.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Undersökningen är en totalundersökning och inget urval förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen utgörs av ett register över materialbolag och uppdateras årligen av SMED tillsammans med genomförda sökningar efter aktuella bolag som täcks av producentansvaret.

Ramen är behäftad med undertäckning, men undertäckningens storlek har inte gått att kvantifiera. Det finns ett okänt antal så kallade friåkare, det vill säga producenter som sätter förpackningar på marknaden men som inte är anslutna till ett materialbolag eller tar eget ansvar. Friåkare ingår inte i rampopulationen. Det finns inte heller någon ram över producenter som tar eget ansvar utan att vara anslutna till ett materialbolag. Det gör att den exakta mängden förpackningar som sätts på marknaden är okänd och att statistiken inte blir helt rättvisande.

En annan täckningsrelaterad osäkerhet orsakas av att förpackningsavfall från distansförsäljning⁴ inte omfattas av producentansvar. Detta förpackningsavfall ingår således inte i målpopulationen. Det finns inga uppgifter om hur stora mängder förpackningar som satts på den svenska marknaden genom distansförsäljning. Förpackningsavfall från distansförsäljningen i Sverige som samlas in och återvinns inom producenternas insamlingssystem utgör en övertäckning, vars storlek är okänd.

Problematiken med friåkare (undertäckning av förpackningar satta på marknaden) och/eller distansförsäljning (övertäckning av förpackningar som samlats in för återvinning) bidrar till att materialåtervinningsgraden överskattas för samtliga förpackningsslag utom PET-flaskor med pant och pantburkar av aluminium. Omfattningen på överskattningen är okänd och varierar sannolikt mellan de olika förpackningsslagen.

⁴ Med distansförsäljning menas försäljning av varor som transporteras av säljaren till köpare i andra EU-länder. Exempelvis genom postorderförsäljning eller internet-handel.

Beträffande återvinning och retursystem för träförpackningar förekommer det undertäckning i form av att det finns retursystem som inte är anslutna till ett materialbolag. Det beror på att det saknas materialbolag för dessa producenter. Det saknas också ett heltäckande insamlingssystem. Undertäckningen medför att viss återvinning och förberedelse för återanvändning inte ingår i statistiken varpå materialåtervinningsgraden underskattas. Denna problematik gäller endast träförpackningar. Från och med referensår 2020 ses inte förberedelse för återanvändning som materialåtervinning, däremot räknas reparation av träförpackningar med. Men det leder totalt sett till att materialåtervinningsgraden för 2020 är lägre än tidigare år.

2.2.3 Mätning

Undersökningen genomfördes för första gången som webbenkät för referensår 2020 och består av fyra block;

- Tillförd mängd förpackningar
- Insamlad mängd förpackningsavfall
- Materialåtervinning, energiåtervinning, annan återvinning samt bortskaffande av förpackningsavfall
- Kvalitativa frågor om lämnade uppgifter

I den första delen får uppgiftslämnaren klicka i de förpackningsmaterial som företaget har. De har också möjlighet att texta det material som de har i en fritextruta om de har ett övrigt material som inte finns bland alternativen. Resten av enkäten filtreras då till endast de materialslag som är aktuella.

I båda delarna ska uppgiftslämnarna specificera materialen, vilket gör att de kan missa eller låta bli att rapportera hela materialslag eller därav-poster⁵ som har betydelse för statistiken, vilket i så fall leder till en form av partiellt bortfall.

I block 1 ska uppgifter om tillförd mängd fyllas i, nytt för 2020 är att återanvändbara förpackningar ska skiljas ut som därav mängd samt att konsumentförpackningar ska anges som en därav mängd. I block 2 ska insamlad mängd fyllas i samt därav mängd kommunalt förpackningsavfall. I block 3 redovisas materialåtervinningen, energiutvinningen, annan återvinning och bortskaffande. För samtliga ska därav mängden kommunalt förpackningsavfall redovisas.

En risk är att materialbolagen kan ha olika uppfattningar om vad som räknas som materialåtervinning. Exempelvis kan förberedelse för återanvändning tolkas som materialåtervinning. I webbenkäten har informationsrutor integrerats i frågorna men det tar inte helt bort risken för feltolkning. Uppgifterna från materialbolagen bygger på insamlade uppgifter från deras anslutna producenter samt uppskattningar som materialbolagen gör. SMED har inte möjlighet att verifiera de rapporterade uppgifterna. Däremot utförs en rimlighetsbedömning och logiska samband kontrolleras.

⁵ En därav-post kan till exempel vara att fraktionen metall delas upp i delfraktionerna stål och aluminium.

I webbenkäten har ett antal kontroller lagts in för att kontrollera inmatade uppgifter. Uppgiftslämnaren får då en varning av systemet om att kontrollera inmatade uppgifter eller om de till exempel missat att besvara en obligatorisk fråga. För att förenkla förståelsen för de olika begreppen har enkäten byggts upp som en beräkning för att visa vilka mängder som ska ingå respektive inte i en total mängd. Uppgiftslämnaren får en varning om en beräkning inte stämmer till exempel om det inte skulle summeras upp till ett angett totalvärde. Detta tros minska risken för felrapporteringar.

En annan typ av mätfel uppstår till följd av privatimport av förpackningar. I de fall där privatimporterade förpackningar samlas in i Sverige och materialåtervinns bidrar det till en överskattning av materialåtervunna mängder och materialåtervinningsgraden, eftersom privatimporterade förpackningar inte ska ingå i statistiken. Eftersom insamlingsystemen för de olika förpackningsslagen varierar påverkas statistiken på olika sätt av privatimport. Nedan beskrivs vilken mätfelseffekt som privatimporterade förpackningar bidrar till.

Förpackningsslag	Mätfelseffekt av privatimport	Förklaring:
PET-flaskor med pant	Privatimport orsakar inget mätfel.	I och med att privatimporterade PET-flaskor ej tas emot i insamlingsystemet.
Pantburkar av aluminium	Privatimport orsakar inget mätfel.	I och med att privatimporterade pantburkar identifieras i insamlingsystemet, och exkluderas i statistiken.
Övriga förpackningsslag	Privatimporterade förpackningar bidrar till överskattning av materialåtervunna mängder och materialåtervinningsgraden.	En okänd delmängd privatimporterade förpackningar ingår i uppgifterna från materialbolagen.

Av ovanstående framgår det att privatimport av förpackningar bidrar till överskattning av materialåtervunna mängder och materialåtervinningsgraden för samtliga förpackningsslag utom pantburkar av aluminium och PET-flaskor med pant. Det har inte varit möjligt att kompensera för dessa mätfel och det finns inget sammanfattande mått på hur stor mätosäkerheten är.

2.2.4 Bortfall

I årets undersökning förekom det inget objektbortfall. Samtliga uppgiftslämnare besvarade frågeformuläret.

Däremot förekommer det partiellt bortfall. Avseende 2020 har uppgifter om hur stor mängd privatimporterade pantburkar som samlats in i det svenska

pantretursystemet inte erhållits, trots att insamlade data från tidigare år och andra datakällor visar att det även under 2020 förekommit att privatimporterade burkar nått det svenska pantretursystemet. Detta partiella bortfall har åtgärdats genom imputering med värdet avseende 2017, vilket är det senast tillgängliga. Imputeringen medför en osäkerhet, men antagandet att mängden är samma som det senaste året för vilket uppgifter finns tillgängliga bedöms ge en mer rättvisande statistik än antagandet att mängden är noll. Samma modell användes 2019 och någon mer avancerad modell har inte tagits fram.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetsningsfelet bedöms vara litet eftersom frågeformuläret innehåller relativt få uppgifter och uppgifterna granskas enligt uppsatta rutiner.

Inga särskilda studier kring bearbetningsfel har genomförts men det finns för närvarande ingenting som pekar på att det skulle förekomma bearbetningsfel som på något sätt snedvrider statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Samtliga antaganden beskrivs i avsnitten ovan, se exempelvis 2.2.2 *Ramtäckning* och 2.2.4 *Bortfall*.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras nio till tio månader efter referensperiodens slut.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, publicerings- och uppgiftsinsamlingsfrekvensen är årligen.

3.3 Punktlighet

Statistiken har publicerats enligt av Naturvårdsverket fastställd publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats. Dels i ett diagram som visar materialåtervinning och materialåtervinningsmål för olika förpackningsslag i procent, dels i en tabell i statistikdatabasen. Statistiken finns publicerad med tidsserier som sträcker sig mellan referensår 2012-2019. På grund av tidigare nämnda nya beräkningspunkter för materialåtervinning samt förändrade redovisningsgrupperna i form av förpackningsslag sker ett tidsseriebrott från och med 2020 års data. Data för referensår 2020 presenteras därför i en ny tabell. På Naturvårdsverkets hemsida⁶ finns samlad information och statistik om förpackningar, returpapper och de andra producentansvarsområdena.

⁶ [Producentansvar för förpackningar \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/producentansvar-for-forpackningar)

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Mer detaljerad statistik kan tas fram på uppdragsbasis. Utöver publicerade uppgifter omfattar datainsamlingen importerat och exporterat förpackningsavfall samt andelen konsumentförpackningar och kommunalt avfall. Dessa uppgifter särredovisas inte i statistikdatabasen.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i Statistikdatabasen på www.scb.se/MI0307. Här finns också en färdig tabell som visar måluppfyllelsen för det senast aktuella året.

På Naturvårdsverkets hemsida publiceras rapporten "Sveriges återvinning av förpackningar och tidningar".

4.4 Dokumentation

Statistiken dokumenteras i denna kvalitetsdeklaration som publiceras på www.scb.se/MI0307. En metodbeskrivning av statistiken på engelska skickas också årligen med rapporteringen till Eurostat.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

De tidigare nämnda nya beräkningspunkterna medför att det inte går att jämföra materialåtervinningen för referensår 2020 med tidigare år. Det gör att en ny tidsserie skapas från och med det året. För 2020 presenteras därför data i en ny tabell i statistikdatabasen. Jämförbarheten bakåt för tillförd mängd bedöms däremot vara god för de förpackningsslag som inte förändrats. Från och med januari 2020 gäller även högre materialåtervinningsmål än tidigare för alla förpackningsslag förutom för PET-flaskor med pant och pantburkar av aluminium. Eftersom de nya beräkningspunkterna bättre speglar den faktiska materialåtervinningen är materialåtervinningsmålen svårare att nå än tidigare.

Materialåtervinningsmålen för förpackningsslaget Plast exklusive PET försvinner från och med 2020 och ersätts av ett mål för Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Detsamma gäller för Metall, ej pantburkar som ersätts av Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Det medför att de tidigare förpackningsslagen stryks från och med 2020. Det medför även att mängderna inte är jämförbara med tidigare år.

Tabell 2012–2019

I tabellen som sträcker sig fram till 2019 är jämförbarheten mellan åren god för glasförpackningar, pappersförpackningar och PET-flaskor. Jämförbarheten för övriga plastförpackningar är god från och med referensår 2013. För träförpackningar, pantburkar och metallförpackningar förekommer det tidsseriebrott mellan referensåren 2015 och 2016, samt mellan 2016 och 2017.

Plastförpackningar och PET-flaskor med pant

Från referensår 2020 ingår PET-flaskor med pant i materialslaget Plast. Uppföljningen av förpackningstypen Plast, ej PET-flaskor har upphört och ersätts av Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Detta på grund av ovan nämnda förändring av materialåtervinningsmålen. Förpackningsslaget PET-flaskor med pant ska ses som en delmängd till Plast, inklusive PET-flaskor

med pant. Det gör att materialåtervinningsgraden inte är jämförbar med tidigare år.

Träförpackningar

Fram till referensår 2020 räknades förberedelse för återanvändning med i materialåtervinningen, men på grund av förändrade rapporteringskrav räknas de från och med 2020 inte med. Däremot räknas reparation för återanvändning med när materialåtervinning, procent tas fram från och med 2020. Det gör att det inte går att jämföra materialåtervinningen 2020 med tidigare år.

Naturvårdsverket har avseende referensår 2016 förtydligat för uppgiftslämnarna hur återvinning av träförpackningar bör rapporteras, vilket resulterat i att statistiken för 2016 skiljer sig mycket från tidigare års statistik. Även mellan 2016 och 2017 är det stora skillnader i statistiken. Enligt uppgiftslämnaren beror det på förändrade rapporteringsrutiner hos deras medlemsföretag, det vill säga att rapporteringen avseende 2016 var behäftad med betydande mätfel.

Pantburkar av aluminium och metallförpackningar

Från och med referensår 2020 delas metallförpackningar upp på två förpackningsslag Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Förpackningsslaget Metall, ej pantburkar stryks därför från och med 2020. Detsamma gäller för materialåtervinningsmålet, vilket gör att det inte är jämförbart med tidigare år. Mängden importburkar ingår som en okänd delmängd i förpackningsslaget Aluminium, inklusive pantburkar för 2020 års tabell.

Tabell 2012-2019

I tabellen fram till 2019 förekommer ett mätrelaterat tidsseriebrott mellan referensår 2015 och 2016, samt mellan 2016 och 2017.

Tidsseriebrott mellan 2015 och 2016

Fram till och med referensår 2015 har svenska pantburkar och så kallade importburkar⁷ som samlas in och materialåtervinns inom ramen för det största insamlingssystemet för metallförpackningar allokerats till förpackningsslag pantburkar. Detta innebär att dessa mängder har redovisats som förpackningsslaget pantburkar.

För referensår 2016 har svenska pantburkar som samlas in och materialåtervinns inom ramen för det största insamlingssystemet för metallförpackningar allokerats till förpackningsslag pantburkar. Däremot har inte de så kallade importburkarna allokerats till förpackningsslag pantburkar. Detta innebär att importburkarna, insamlade inom insamlingssystemet för metallförpackningar, redovisas som metallförpackningar 2016. Mängden importburkar ingår som en okänd delmängd i förpackningsslaget metallförpackning för 2019 års tabell.

⁷ Dryckesförpackningar i metall utan svensk pantsymbol. I regel är dessa förpackningar importerade till Sverige av privatpersoner.

Konsekvensen av detta är att det uppstår ett tidsseriebrott i statistiken för förpackningsslagen pantburkar och metallförpackningar mellan 2015 och 2016. Jämfört med 2015 är det för 2016 större materialåtervunna mängder allokerade till förpackningsslag metallförpackningar och motsvarande mindre materialåtervunna mängder allokerade till förpackningsslag pantburkar.

Tidsseriebrott mellan 2016 och 2017 (endast pantburkar, ej metallförpackningar)

Från och med referensår 2017 är det fastlagt av Naturvårdsverket att importburkar inte ska inkluderas i statistiken. Statistiken ska spegla insamlingen och materialåtervinningen av svenska pantburkar inom det svenska retursystemet för pantburkar. Detta medför att importburkar som samlas in (dvs. "pantas" utan ersättning) inte räknas med i beräkningen av materialåtervinningen av pantburkar. Konsekvensen av detta är att det uppstår ett tidsseriebrott i statistiken för förpackningsslaget pantburkar mellan 2016 och 2017. Jämfört med 2016 är det för 2017 mindre materialåtervunna mängder med i statistiken för förpackningsslag pantburkar.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Som framgår i avsnitt 2 ovan befaras tillförd mängd i ton vara underskattad, och därmed materialåtervinningsgraden vara överskattade för samtliga förpackningsslag utom pantburkar och PET-flaskor. Detta bör beaktas vid jämförelser mellan olika förpackningsslag. Från och med referensår 2020 används som nämns i tidigare avsnitt nya beräkningspunkter för materialåtervinning som ger en bättre bild av den faktiska materialåtervinningen. De nya beräkningspunkterna leder ett mer korrekt värde då punkten har flyttats närmare den faktiska materialåtervinningen i värdekedjan.

Som tidigare nämnt försvinner materialåtervinningsmålen för förpackningsslaget Plast ej PET-flaskor från och med 2020 och ersätts av ett mål för Plast, inklusive PET-flaskor med pant. Detsamma gäller för Metall, ej pantburkar som ersätts av Järnbaserad metall (stål) och Aluminium, inklusive pantburkar. Det medför att de tidigare förpackningsslagen stryks från och med 2020. PET-flaskor med pant respektive Pantburkar av aluminium är därför delmängder som inte ska inkluderas i en beräkning av totala mängder förpackningar.

För träförpackningar ingick förberedelse för återanvändning i materialåtervinning fram till 2019, vilket innebär att definitionen av materialåtervinning är vidare än för andra förpackningsslag. Detta har som beskrivits i tidigare avsnitt ändrats från och med 2020 och förberedelse för återanvändning är inte längre en del av materialåtervinningen. Däremot räknas reparation för återanvändning med när materialåtervinning, procent tas fram vilket gör att definitionen fortsatt är vidare än för andra förpackningsslag.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Det är ovanligt att annan statistik finns redovisad på samma nivå och därför är samanvändbarheten begränsad.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen är överlag god. Smärre avvikelser kan dock förekomma på grund av avrundning

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:8).

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras enligt internationell rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall.

F Historik

Statistiken har producerats sedan referensår 1996, enligt dåvarande Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar. Första gången SMED producerade statistiken var 2002. Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats från och med referensår 2012.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Naturvårdsverket
Kontaktinformation	Avfallsstatistikgruppen
E-post	avfallsstatistik@naturvardsverket.se
Telefon	010-698 10 00 (växel)